

[Bøgholm.]

Over for dette står et andet marked, en markedsdannelse, der ikke fortoner sig ud i uvirkeligheden, men er en virkelighed i dag, en markedsdannelse, hvor der synes at være tale om et ekspansivt marked. Man har ofte her i landet villet angribe fællesmarkedet, som om det var udtryk for national egoisme eller for stormagters lyst til supremati. Jeg tror ikke, at nogen, der kender til fællesmarkedets oprindelse, vil være af den opfattelse. Der er her tale om et storstilet forsøg på at nå ud over det, der var ulykken ved Versaillesfreden, og alt det, der fulgte efter, dengang den nationale opdeling af Europa førte til tusinder af kilometer af nye toldgrænser. Det er her forsøgt at skabe et økonomisk samlet Europa i stedet for det økonomisk splittede Europa, der har sin andel i, at det er gået så dårligt på mange områder for europæisk økonomi, som tilfældet er. Samtidig — der er ingen grund til ikke at sige det — er det et forsøg på at finde Vesteuropas svar på den økonomiske trussel fra øst.

En europæisk samling er i dag en politisk nødvendighed. Så ved jeg godt, at man over for dette siger: ja vel, men Danmark har, som dets økonomi er opbygget i øjeblikket, ikke blot interesser i Vesteuropa og i England, Danmark har også interesser i de store oversøiske markeder, der vel i høj grad vil være ekspansive markeder. Jeg tror, vi skal gøre os ganske klart, at ude i disse markeder vil man være mere interesseret i en traktatlig ordning med det europæiske fællesmarked end med et enkelt lille udsnit af Europa. Vi ser jo allerede, hvordan der i det britiske verdensrige — jeg tænker først og fremmest på Australien og New Zealand — er tanker fremme om at søge en eller anden form for tilknytning til det europæiske fællesmarked, fordi man er klar over, at dér ligger den store økonomiske fremtidsmulighed. Det vil meget let kunne forme sig på den måde, at vejen ud i verden for dansk kommerciel ekspansion vil vise sig netop at gå over fællesmarkedet. Vor stilling over for de fremmede områder vil altså ikke blive svækket, men blive styrket, jo nærmere vi kommer til fællesmarkedet.

Jeg vil gerne spørge den højtærede uden-

rigsminister, om han mener, der er en rimelig økonomisk fremtidsmulighed for Danmark uden at være tilknyttet et af de store økonomiske områder, enten det engelske område, hvis der kommer en ny associationsordning — hvad dog intet tyder på — eller, hvis dette ikke kommer, da en eller anden tilknytning til det store europæiske fællesmarked. Det kan ikke være andet, end at regeringen naturligvis har gjort sig sine tanker om, hvad der er muligt i så henseende. Vil det være muligt at opnå rimelige vilkår uden at gå ind i fællesmarkedet? Vil en eller anden tilknytning til fællesmarkedet være praktisk politik, eller vil den ikke? Dette er spørgsmål, som jeg tror det høje folketing meget gerne ville se draget frem og, så vidt det er muligt, også besvaret fra den høje regerings side.

Man taler om, at i fællesmarkedet vil der være ringe kår for de små magter. Tager man Romtraktaten, må man erkende, at den i hvert fald ikke underbygger en sådan opfattelse. Den talmæssige værdi, der er givet repræsentationerne for de små lande, ligger jo langt over den talmæssige værdi, der er givet stormagternes repræsentationer. Når Holland kan møde med tallet 2 over for Tysklands tal på 4 og Luxembourg med tallet 1 over for Tysklands 4, ja, så er det jo ligetil, at her ligger der talmæssig set en overvurdering af den lille stat, her ligger der en indrømmelse til de små folk, som har været ængstelige for, at deres interesser ikke på tilstrækkelig måde skulle blive varetaget inden for dette store område.

Jeg tror, at det, der er ved at ske ude i Europa, er et stort anlagt forsøg på at gøre det Europa, som militært og økonomisk har ligget i splid i århundreder, til et område, hvor der samarbejdes, samarbejdes forsvarsmæssigt og økonomisk. Jeg tror ikke, der er en fremtid for vort folk uden for et samlet Europa, og jeg tror ikke, at de idealer, vi står på i denne verden, vil kunne overleve i Europa, om ikke det lykkes at skabe et samlet Europa. Det ville i sandhed være tragisk, om Danmark skulle stå udenfor, medens Europa blev samlet. Sandheden ganske enkelt er den, at det er kun i et samlet Europa, der er tryghed, økonomisk og politisk tryghed, for et land som Danmark.